

## Vooraftbetaling : 12 april 2021 nadert – de voordelen / mogelijkheden

Tot 1950 bestonden er twee barema's qua inkomstenbelasting : zelfstandigen betaalden in de regel een tarief , dat tien procent hoger was het tarief voor niet-zelfstandigen. Bij de wet 8 maart 1951 werd dit stelsel afgeschaft en werd het stelsel van de vooraftbetalingen ingevoerd : een debetintrest compenseerbaar met een creditintrest. In de loop der jaren wijzigden enkel de data en de percentages. <sup>i</sup>

### **A. Inkomsten uit een zelfstandige activiteit**

Voor 2021 is de verhoging voor natuurlijke personen 2,25% <sup>ii</sup>. Ik neem aan dat het stelsel bekend is qua principes. De verhoging geldt enkel voor zelfstandigen – winsten , baten en bezoldigingen van bedrijfsleiders – maar wordt beperkt tot 90% . De bonificatie daarentegen wordt berekend over het totale bedrag. De berekeningsbasis is wel uniform 106% van de te betalen belasting, ongeacht de locatie waar men als zelfstandige actief is. . Er is bonificatie als men goed plant maar liefst niet teveel betaalt. De vooraftbetaling is immers niet bedoeld als belegging zodat teveel betalen ineens zeer nadelig wordt : renteloos krediet aan de Schatkist tot zelfs meer dan twee jaar . De bonificatie is wel slechts 50% van de creditintrest in het stelsel van de zelfstandigen.

In het verleden was de verhoging zelfs vb. 22,50 % gedurende meerdere jaren <sup>iii</sup>

### **Voordelen van de vooraftbetaling in de eerste periode**

Bij wijze van voorbeeld veronderstellen wij dat uiteindelijk € 1000 belasting <sup>iv</sup>verschuldigd is op het zelfstandig inkomen en dat vb. op 8.4.21 die € 1000 wordt betaald. De inventaris van de voordelen :

. de 75%-regel : het volstaat eigenlijk 75 % of € 750 te betalen uiterlijk 12.4.2021 , gezien 3 % (de creditintrest van de eerste periode) \* 75% = 2,25 % , zijnde de verhoging anno 2021.

. de bonificatie : als men toch 100% of € 1.000 betaalt dan wordt een bonificatie toegekend op de het deel boven de € 750. <sup>v</sup>

. renteloze lening : veel minder positief bij het teveel betalen : vb. men betaalt €1200 terwijl achteraf blijkt dat er slechts € 1.000 verschuldigd is. Het teveel nl. de € 200 in ons voorbeeld, wordt slechts renteloos terugbetaald zelfs tot meer dan 24 maanden na de vb. betaling uiterlijk 12.4.21. In feite volstond €750 zodat er geen renteloze lening aan de Schatkist had plaats gehad.

Teveel belastingplichtigen hebben, enkel uit psychologische overwegingen, graag een belastingtegoed terwijl dit in feite naar economische normen enkel nadelen heeft : een grotere kans op fiscale controle en een renteloos krediet.

. de vergissingsmarge van 33 % : dit lijkt me het grootste voordeel van de vooraftbetaling in de eerste periode : men mag zich tot 33 % vergissen <sup>vi</sup>. Vooral voor cijferberoepers hun cliënteel is dit zeer belangrijk gezien het quasi onmogelijk is alle cliënten vb. maandelijks op te volgen.

. vlotte aanpassingen worden mogelijk : de mogelijkheid om achteraf vlot aan te passen : zelfs indien uiterlijk 12.4.21 slechts 75 % wordt vooraf betaald – de raad voor vennootschappen (cf. infra) - dan kan achteraf zeer vlot verbeterd worden zelfs al overschrijdt de aanslag achteraf de oorspronkelijk geplande 100.

Vb. het einde van het boekjaar nadert en men stelt vast dat € 1200 zal moeten betaald worden terwijl slechts € 750 op vb. 5.4.21 werd vooraf betaald. M.a.w. een tekort van € 450 Het volstaat

ondanks alles dat tegen 20.12.21 – op het moment dat het resultaat exacter bekend is – slechts €300 wordt betaald hetzij in totaal € 750 + € 300 = € 1.050, hetgeen minder is dan de uiteindelijk verschuldigde belasting nl. € 1200.

Inderdaad : debetintrest : €1.200 \* 2,25 % = € 27

creditintrest : (€ 750 x 3% ) + (€ 300 \* 1,50%) = €22,5 + €4,5 = €27

Dus : € 1.200 is de berekeningsbasis terwijl € 1.050 volstaat om de verhoging te vermijden.

De term in het W.I.B. “verhoging ingeval geen of ontoereikende voorafbetalingen zijn gedaan” is dus fout. Correcter zou zijn : “ verhoging wegens ontijdige voorafbetaling”.<sup>vii</sup>

. last but not least : een verhoging is ten allen tijde te vermijden , gezien de sanctie nl. de verhoging te betalen is met **netto**-inkomsten. Die “debetintrest” is immers als kost niet fiscaal aftrekbaar. Om de juiste intrestkost te kennen moet men dus bruteren. Is het marginaal (para)fiscaal tarief gelijk aan vb. 55 % en is €400 verhoging te betalen , dan kost die €400 in realiteit : € 888,88<sup>viii</sup>

Vergeten wij niet dat voor de jaren 1980 (cf. supra) en de volgende jaren de verhoging liefst 22,50 % bedroeg .Bij de hoger aangehaalde 55% parafiscale marginale druk werd de ware kost : 50 % i.p.v. 22,50 %<sup>ix</sup> Destijds kon de belasting l.s. voor zelfstandigen zelfs tot 98,25 % bedragen zodat de brutering gaf : 1.285 % i.p.v. 22,50 % .<sup>x</sup>

De conclusie is duidelijk : zelfs vandaag nog is de debetintrest zeer hoog, indien niet tijdig wordt vooraf betaald.

### **Hoe de voorafbetalingen 2021 optimaliseren ?**

Optimaliseren van de bedragen van de voorafbetalingen geschiedt volgens onderstaande formule :

$$(A \times 3\%) + (B \times 2,50\%) + (C \times 2\%) + (D \times 1,50\%) = 2,25$$

waarbij A de eerste voorafbetaling betreft , B deze tegen 12.7.21, C deze tegen 11.10.21 en D de vierde voorbetaling tegen 20.12.21.

**Welke situatie vermijden ?** : voor het eerst vooraf betalen in de derde en vierde periode

Indien voor het eerst € 100 betaald wordt na 12.7.21 moet men meer dan 100 vooraf betalen om de verhoging te vermijden. Concreet : € 112,50 is in de derde periode te betalen om de verhoging van 2,25 te vermijden . Inderdaad : € 112,50 x 2% = € 2,25. Dit is zeer nadelig (cf. supra).

**Starters** : de eerste drie jaar moet een startende zelfstandige niet vooraf betalen.

Raad : toch vooraf betalen ten einde a./ de bonificatie , berekend op het totale bedrag van de storting, te bekomen en b./ een zeer interessant netto besparing te realiseren en c./ op die manier vermeden wordt dat in het vierde jaar er tweemaal belastingen te betalen zijn : het saldo van de belasting van het derde jaar plus de voorafbetaling voor het vierde jaar.

**De toegelaten afwijking** : indien tot 0,5% te weinig is vooraf betaald , dan volgt er toch geen verhoging. Voorheen was die 0,5 % gelijk aan 1%.

**Beiden echtgenoten met een eigen zelfstandig inkomen** : de voorafbetaling moet wel per persoon correct zijn m.a.w. een eventueel teveel bij de ene partner wordt niet overgedragen naar de andere partner. Zeker een voorbeeld van een zeer harde en voor cijferberoepers frequent onhaalbare regelgeving.

**Creditintresten slechts om de drie maanden** : reeds in 1982 stelde Prof. Albert Tiberghien als vraag “waarom de h. Computer vandaag niet toelaat de trimestriële voorafbetaling te vervangen door een ‘dagelijkse voorafbetaling’ “ . De betaling per 13.4.21 e.d. is dan wel ineens veel minder interessant ! Eén dag te laat betalen kan een dure rekening zijn. Dus : raad : nooit wachten tot de allerlaatste dag.

**Conclusie** : voor zelfstandigen is de vergissingsmarge van 33 % bij de eerste voorafbetaling m.i. het belangrijkste voordeel van de voorafbetaling in de eerste periode. Die 33% daalt naar 10% indien de eerste voorafbetaling uiterlijk 12.7.21 gebeurt <sup>xi</sup> .

## **B. Vennootschappen**

Het regime is vergelijkbaar met A nl. de inkomsten uit zelfstandige activiteit, behoudens dat a./ er geen bonificatie wordt toegekend en dat b./ er geen verhoging van de belasting is met 6% en dat c./ de verhoging wel het drievoud bedraagt van de verhoging voor zelfstandige inkomsten : 2,25 % \* 3 = 6,75 % <sup>xii</sup> hetzij zes maal de creditintrest van een bonificatie.

De eerste drie jaar is er ook hier geen verhoging . Gezien vennootschappen geen bonificatie genieten is 100% vooraf betalen hier geen optie . Het is toch wenselijk fondsen ter zijde te zetten – vb. op een spaarrekening – ten einde de dubbele betaling in jaar vier te vermijden (cf. supra).

**Hoe optimaliseren ?** Slechts 75 betalen als eerste voorafbetaling verkiest de voorkeur boven het betalen van 100% gezien de 25, in tegenstelling tot het stelsel van de zelfstandigen, geen bonificatie oplevert. Anderzijds is een aanpassing achteraf voor vennootschappen ook best mogelijk zoals bij de zelfstandigen (cf. supra). M.i. kan opvolging hier vlotter gezien het resultaat en de te betalen belastingen via de verplichte dubbele boekhouding periodiek (vb. maandelijks) kan opgevolgd worden.

## **C. Niet-zelfstandige inkomsten :**

Voor de belasting op vermogensinkomsten, wedden, vervangingsinkomsten, pensioenen ... is er nooit een verhoging . De voorafbetaling leidt wel tot een “bonificatie” of een ware belastingvermindering behoudens voor het gedeelte dat vooraf betaald wordt boven het uiteindelijk te betalen saldo als belasting. Motivatie : zie hoger.

Die bonificatie is gelijk aan de helft van de verhogingen in de vier periodes. Indien deze intrest als een normale vergoeding voor een belegging wordt aanzien dan is de verhoging voor zelfstandigen wel gelijk aan het dubbele en voor vennootschappen gelijk aan het zesvoud hetgeen ons inziens geen normale marktrente is.

Genieters van niet-zelfstandige inkomsten genieten dus via de bonificatie van een belastingvermindering als in het inkomstenjaar 100% van de verschuldigde belasting wordt betaald via voorheffingen en vooraf betalingen.

**Quid indien teveel werd voorafbetaald ? Bestemming wijzigbaar ?** Aangezien vooraf betalen in België geen verplichting is kan iedereen in de loop van het jaar de voorafbetaling steeds geheel of deels terug vorderen of kan de bestemming ervan gewijzigd worden. Eens voorbij het kalender- of boekjaar , dient de wijziging volgens een recente wijziging te gebeuren door een aanvraag via myminfin uiterlijk de laatste dag van de derde maand , die volgt op het belastbare tijdperk. Voor de personenbelasting is dit dus 31 maart 2021 voor inkomsten 2020. Wel uitermate kort gezien de inkomsten veelal pas later bekend zijn vooral voor niet-vennootschappen. Er wordt geen papieren

rekeninguittreksel meer verzonden maar consulatie kan ook via myminfin. Een volmacht is wel steeds vereist.

**Even naar Nederland** : Nederland kent eveneens een “V.A.” maar dat is de afkorting van “voorlopige aanslag”. <sup>xiii</sup> Nederlandse zelfstandigen en vennootschappen zijn evenwel verplicht die aanslag te betalen. Achteraf volgt er evenwel geen debetintrest noch creditintrest indien de V.A. achteraf te laag of te hoog bleek te zijn. Op gemotiveerde aanvraag kan die aanslag evenwel verminderd worden. Is er achteraf meer te betalen dan die aangevraagde vermindering, dan is er een belastingrente te betalen nl. een debetintrest van 4% doch fiscaal aftrekbaar als kost. .

Dit stelsel heeft als voordelen :

. voor de bedrijven : de transparantie, de duidelijkheid en de rechtszekerheid f : geen zware sanctie wordt toegekend indien de V.A. te laag bleek te zijn.

. voor allen (schatkist – ambtenaren – bedrijfsleven) : geen discussies.

. voor de collegae cijferberoepers : via de zgn. “Beconregeling” mag een belastingconsulent de aangifte inkomsten y zelfs uiterlijk in maart y + 2 indienen maar wel volgens een strak plan <sup>xiv</sup>. Worden de percentages niet gehaald gedurende drie opeenvolgende maanden dan vervalt de Beconregeling . Haast is voor de Nederlandse schatkist niet nodig gezien zij al de benaderde belasting heeft ontvangen in het jaar zelf van de inkomstenjaar. Noemenswaard lijkt me dat hierbij bovendien rekening te houden is met het feit dat het fiscaal stelsel inkomsten y al gekend is op Prinsjesdag . Sinds 1887 heeft die plaats op de derde dinsdag van september. In september y kent men dus al perfect het fiscaal stelsel voor y+1 ?

Nederland blijft ook voor tal van andere items het fiscale gidsland.

José Haustraete - ere-bedrijfsrevisor - ere boekhouder-fiscalist B.I.B.F.

22 maart 2021

---

<sup>i</sup> “Voorafbetalingen en tarieven inzake personenbelasting” J. Haustraete A.F.T. oktober 1983 9 bis p. 4-5.

<sup>ii</sup> nll. het gemiddelde van  $3\% + 2,50\% + 2\% + 1,50\% = 9\%$   $9/4 = 2,25$

<sup>iii</sup> Vb. inkomsten 1976 : 13,50 % - 1980-1985 : 22,50 % - 1988-1995 : 15,75 % - 1997-1999 : 9 % - 2013 e.v. : 2,25 %

<sup>iv</sup> Voor de eenvoud hebben wij in alle simulaties verhoging met 6% van de basis niet in rekening gebracht.

<sup>v</sup> Art. 175 2° W.I.B.

<sup>vi</sup> Inderdaad :  $100/75 = 133,33 - €750 \times 1,33333 = €1.000$  of  $€1000 \times 2,25\% = €22,5$  en de creditintrest bedraagt  $€750 \times 3\% = €22,5$  . Resultaat : geen verhoging .

<sup>vii</sup> Zie de titel bij onderafdeling III “Vermeerdering ingeval geen of ontoereikende voorafbetalingen zijn gedaan” art. 218 e.v. W.I.B.

<sup>viii</sup> Inderdaad :  $€400 : (100-55)/100 = €400 : 0,45 = €888,888$  en  $€888,888$  (bruto) –  $(888,888 \times 55\%)$  (belastingen) =  $€888,888 - €488,88 = €400$  (netto) , waarmee deze verhoging kan betaald worden.

Ter info : bij deze 55% houden wij geen rekening met sterk belasting verhogend effect via de “verworpen uitgaven”.

<sup>ix</sup> Inderdaad :  $22,50 : (100 - 55) = 22,50 : 0,45 = 50$  en  $50$  (bruto) –  $(50 \times 55\%)$  (belasting) =  $50 - 27,50 = 22,50$ .

<sup>x</sup> Inderdaad :  $22,50 : \text{de brutoering geeft } (100 - 98,25) = 22,50 : 1,75 = 1.285$  om uiteindelijk netto te bekomen :  $1285 - (1285 \times 98,25\%) = 1285 - 1262,5 = 22,50$ .

o.c. p. 47 en p. 48.

“ “ Het is een harde wet maar het is een wet”

<sup>xi</sup>  $100/90 = 111,11 - €900 \times 1,111 = €1.000$  of  $€1.000 \times 2,25\% = €22,5$  en de creditintrest bedraagt  $€900 \times 2,50\% = €22,5$  m.a.w. er is geen verhoging.

<sup>xii</sup>  $9\% + 7,5\% + 6\% + 4,50\% = 27\%$  -  $27\% : 4 = 6,75\%$

---

<sup>xiii</sup> Die V.A. wordt in februari y verstuurd op basis van het gemiddelde van de gekende belasting van twee jaar. Voor 2021 is dat dus de belasting van inkomsten 2018 + de belasting inkomsten 2019. Vermindering van de V.A. kan aangevraagd worden binnen de zes maanden.

<sup>xiv</sup> Vb. voor inkomsten 2020 : april / mei /juni/ juli / augustus 2021 : 30 % - september : 38,75 % - oktober :47,50 %% enz. .... maart 2022 : 100%.

Bron : Belastingdienst – uitstelregeling belastingconsulenten belastingjaar 2020 (de beconregeling)